

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

725.091

Hely

Idő

"1903"

Személy

Szerző X.

Cím Nagy Budapest.

Forrás:

Magyarország

Bp.

(Hely)

1903 VIII/14

(Idő)

(Köt. v. f.)

FŐVÁROSI ÜGYEK.

«Nagy-Budapest».

Budapest, augusztus 13.

A fő- és székváros fejlesztése két módon történhetik. *Belterjes fejlődését* jobb közigazgatási törvény biztosítaná, amelynek egyik legfőbb pótolni valója lenne a kerületek új beosztása, a kerületi elöljáróság hatáskörének kiterjesztése.

Külterjes fejlesztése pedig Budapestnek akként történhetnék, mint ahogy történt *Gross-Wien*, *Páris*, vagy *London* fejlesztése: a közelfekvő községek bekebelezése által. A mai *Páris* és a mai *London* sok kisebb telepet felszitt testébe, míg ily terjedelmet látott; az pedig szemünk előtt történt alig 1—2 évtized előtt, hogy a régi *Wien* 10—12 új kerületet nyert a közvetlen közelében fekvő kisebb községek bekebelezése által.

Hasonlóképpen kellene itt is eljárni, ha már a fővárosi törvényhatóság új szervezetet nyer. *Külterületet* és *belterületet* kellene itt megállapítani. Belterületet képezne a főváros törvényhatóságának mai területe és mai I—X. kerülete és ez közvetlenül a tanács által kormányoztatnák.

A *külterületek* ellenben saját községi elöljáróságuk által és saját költségvetéssel, de mégis a főváros felügyelete és ellenőrzése mellett kormányoztatnának. Ezek lehetnének a balparton: *Újpest*, *Rákospalota*, *Almás-telep*, *Mátyásföld*, *József főherceg-telep*, *Rákos vasuti állomás*, *Fusztaszentlőrincz*, *Kispest*, *Kossuthfalva*, *Erzsébetváros* és *Csepel*; a jobboldalon pedig: *Budaörs*, *Kistétény*, *Budaörs*, *Buda-keszi* és *Hidegkuth*, esetleg még *Békásmegyér*, továbbá *Káposztásmegyér*, *Üröm* és *Rákoskeresztúr*.

Hogy ezen községek bekebelezése szükséges és

hogy ez csak idő kérdése, ezt illetékes helyen is évtizedek óta beismerik. *Rendőri, közegészségügyi, magyarosítási, helyes építkezési* stb. stb. szempontból a mai állapot fenn nem tartható, csak attól fél a főváros, hogy amint ezek bekebeleztenének, mindjárt éppen oly utakat, kivilágítást, rendőrséget stb. fognak követelni, aminővel a főváros belterülete dicsekedhetik,

De kettő lehet vágni a kérdést úgy, hogy egyelőre, pl. 25—30 évig (egy újabb fővárosi törvény alaki-tásáig) ezen *külterületek* birjanak külön *községi elöljárósággal*, (amint minden belterületi városrész is bir kerületi elöljárósággal), birjanak külön *költségvetéssel* és bizonyos önállósággal, — csak a *rendőrség, közegészségügy, tanügy, építésügy* és *utépítés* álljon a főváros befolyása és vezetése alatt és ezekben közvetlenül érintkezessék és intézkedhes-sék a főváros.

Ezzel sok anomalia megszűnnék, ezen *külterületek* szorosabban a fővároshoz kapcsoltatnának, a fővárosi rendőrség hatásköre kitágittatnék, a főváros környezetének magyarosítása fokozott mérvben elő-segítették . . . s egy *Nagy-Budapest* fejlődése és fejlesztése hathatósan elősegítették.

Maga Pestmegye is belátta rég, hogy nevezett *külterületek* tulajdonképp Budapest rajonjába esnek, ezzel százféle konnekszióban élnek, s hogy több nehézség egyszer s mindenkorra gyökeresen megoldassák, nemcsak nem akadályozza, de egyenesen javasolta már ezen *községek bekebelezését*. Ezen tény egymagában is sokat mond.

Ha ezt illetékes helyen, a minisztériumban tovább érlelik, akkor nemcsak ezek fejlesztése és felvirá-

goztatása volna örök időkre biztosítva, hanem ezen-felül Budapest lakossága meghaladná rögtön és jóval az *egymilliót*, ami által szintén csak nyerne tekintélyben és rangban Európa hasonló városai között. A képviselőválasztás is belterületen és kül-területen külön történék . . . s a kerületek újból szabályoztatnának.

X.